

[Steen Folke.]

er jo en rolle, som grønlænderne efterhånden har måttet vænne sig til og indstillet sig på igennem de sidste snart mange års udvikling. Det er vel bl. a. det, som får mig og andre til at tale om, at forholdet mellem Danmark og Grønland er et forhold mellem en kolonimagt og en koloni. Det vil jeg gerne gentage til benefice for hr. Lembourn og også prøve at forklare, at det, som jeg og mit parti og andre, der taler om den slags, mener, er ikke, at Grønlandsministeren eller den tidligere Grønlandsminister eller deres embedsmænd er nogle slette personer, som besidder sadistiske tilbøjeligheder og fornøjer sig med at undertrykke andre og den slags. Det er jo ikke det, der er tale om. Jeg har ingen grund til at tro andet, end at det er ganske udmærkede og respektable mennesker alle sammen. Det er ikke det, der er spørgsmålet. Det, der er sagen, er nogle jernhårde økonomiske kendsgerninger med hensyn til, hvordan vort samfund fungerer, hvor det danske samfund i årevis har ført en Grønlandspolitik, som har været med til at skabe en situation, der har undertrykt grønlænderne, som har medført, at den danske dominans i Grønland er blevet voksende, at danskere i stadig voksende omfang har sat sig fast som toneangivende inden for det grønlandske erhvervsliv og også inden for det politiske liv. Nu er vi i en fase, hvor man kunne sige, der er en form for overgang fra sådan et direkte kolonistyre til en mere indirekte nykolonial styreform, hvor grønlænderne får et vist hjemmestyre, men hvor den økonomiske dominans fra dansk side stadig væk vil være fremherskende, og her tænker jeg både på danske private og til dels den danske stats fortsatte rolle.

Jeg mener, der nu med denne sag med oliekoncessionerne lægges op til en cementering af udenlandske privatkapitalistiske foretagenders interesser i Grønland. Dette er efter mit bedste skøn ikke i den grønlandske befolknings interesse, og derfor mener jeg, at det er vigtigt, at vi har fået en debat om sagen her i dag.

Centrum-demokraternes ordfører spurgte, om man da ikke så måske bare kunne, hvad skal vi sige, frarøve grønlænderne olien, men uden at sætte sig fast med baser i Grønland. Det er muligt, det kan gøres så let og elegant, og så kan det egentlig også godt være,

at det alt i alt er mindre smerteligt for grønlænderne, end hvis man får alle de andre konsekvenser af en etablering af udlændinge i selve Grønland, men derfor synes jeg måske alligevel, at forslaget var nok så pudsigt.

Jeg vil til sidst gå lidt ind på, at ministeren i sin redegørelse her indrømmede, og det er egentlig en sjældenhed, at det i høj grad var af hensyn til syddanske interesser, at man nu pressede denne udvikling omkring oliekoncessionerne igennem, at det både var energipolitiske hensyn for Syddanmark og økonomiske hensyn for Syddanmark, som i høj grad vejede til, når man afgjorde denne sag. Det var egentlig en usædvanlig åbenhjertighed, fordi vi i næsten alle sager vedrørende Grønlandspolitikken ellers ustandselig hører, at alt, hvad der bliver gjort her fra dette folketing, kun bliver gjort af hensyn til den grønlandske befolkning. Det eneste, man ønsker, er at varetage den grønlandske befolknings vel. Nu hørte vi for en gangs skyld, sådan antydet i hvert fald, at der faktisk bliver varetaget nogle andre interesser, nemlig nogle syddanske økonomiske interesser i forbindelse med denne udvikling.

Jeg mener ikke, det i sig selv er særlig interessant, at jeg har den opfattelse, som jeg har redegjort for her også mere principielt, af forholdet mellem Danmark og Grønland. Det er mere interessant, at en hel del grønlændere har de samme synspunkter. Jeg mener, der er en modstand, der vokser frem i Grønland imod det danske kolonistyre, det være sig i dets mere direkte eller indirekte former, og at denne mobilisering blandt især unge grønlændere i voksende omfang antager, hvad man kunne kalde antiimperialistisk karakter, og er baseret på en forståelse af den økonomiske sammenhæng i forholdet mellem Grønland og Danmark.

Jeg vil godt til sidst lige have lov til at citere ganske kort fra Unge Grønlænderes blad „Avataq“, hvor det hedder:

„Den eneste drivkraft bag europæernes aktivitet gennem tiderne ved/i Grønland har været profitmotivet (fra den tidlige handelskapitalisme til den nuværende mere komplicerede nykolonialisme).“

Jeg mener, at det er en i det væsentlige korrekt beskrivelse af det, der har været hovedmotivet i forbindelse med vores, danskernes virksomhed i Grønland. Jeg mener,